

Novine u obavljanju djelatnosti posrednika u nogometu i ograničenja u isplati posredničke naknade prema općim aktima FIFA-e i HNS-a

News in performing the activities of mediators in football and limitations on the payment of mediator's fee according to the general acts of FIFA and HNS

Marija Radonić
Veleučilište ASPIRA
e-mail: marija.radonic@aspira.hr

Sažetak: *Poslovanje posrednika u nogometu ili nogometnih agenta, kako se najčešće nazivaju u međunarodnoj komunikaciji, jest jedno od krucijalnih pitanja u vezi sa sustavom nogometnih transfera. Pravna regulativa zanimanja posrednika u nogometu na nacionalnoj te međunarodnoj razini, nužna je kako bi se povećala financijska i administrativna transparentnost u transferima, a osobito kako bi se zaštitili oni igrači koji nemaju iskustva u ugovornim odnosima sa zastupanjem te kako bi se spriječile nepoštene prakse u vezi sa transfernim sustavom. Posrednici u nogometu postali su neiminovan dio sustava nogometnih transfera bez kojih ne mogu funkcionirati igrači, nogometni klubovi, savezi i ostali značajni dionici sustava sporta sljedom čega je FIFA donijela novi Pravilnik o nogometnim agentima u prosincu 2022. godine, dok je HNS svoj opći akt, Pravilnik o posrednicima u nogometu usvojio 8. rujna 2023. godine. Navedeni pravilnici na međunarodnoj, odnosno, nacionalnoj razini uređuju postupak dobivanja licence te djelovanje nogometnih agenata, odnosno, posrednika u nogometu i njihovih klijenata te reguliraju način isplate i ograničenja naknade koja se posredniku plaća za obavljanje pruženih usluga na tri posto provizije za igrača koji zarađuje iznad 200 tisuća dolara mjesečno ili šest posto, ukoliko je riječ o dvojnomo zastupanju, a pet posto provizije za one igrače koji zarađuju ispod 200 tisuća mjesečno. Glavna novina jest obvezni sustav licenciranja, tako da oni koji žele predstavljati igrače, najprije moraju proći određeno obrazovanje te položiti pisani ispit uz plaćanje godišnje članarine FIFA-i i javnu objavu svojih transakcija.*

Ključne riječi: *posrednik u nogometu, FIFA Pravilnik o nogometnim agentima, HNS Pravilnik o posrednicima u nogometu, posrednička naknada*

Abstract: *The business of football intermediaries or football agents, as they are most often called in international communication, is one of the crucial issues related to the system of football transfers. The legal regulation of the profession of mediator in football at the national and international level is necessary in order to increase financial and administrative transparency in transfers, and especially to protect those players who do not have experience in contractual relations with representation and to prevent unfair practices in connection with transfer system. Intermediaries in football have become an inevitable part of the system of football transfers without which players, football clubs, federations and other important stakeholders of the sports system cannot function, as a result of which FIFA adopted a new Rulebook on football agents in December 2022, while HNS its general act, the Rulebook on*

intermediaries in football adopted on September 8, 2023. The aforementioned regulations at the international or national level regulate the procedure for obtaining a license and the activities of football agents or intermediaries in football and their clients, and regulate the method of payment and limits of compensation paid to the intermediary for the performance of services provided on three percent of the commission for a player who earns above 200 thousand dollars per month or six percent if it is a matter of dual representation, and five percent of the commission for those players who earn below 200 thousand per month. The main novelty is the mandatory licensing system in such a way that those who want to represent players must first undergo a certain education and pass a written exam along with paying an annual membership fee to FIFA and publicly announcing their transactions.

Key words: *football agent, FIFA Regulations on football agents, HNS Regulations on football agents, intermediary fee*

1. Uvod

Budući da svaki sport ima svoja određena pravila igre čije utvrđivanje je u samom biću sporta (Đurđević, 2018), kako u svijetu, tako i u Republici Hrvatskoj, sport je zasnovan na načelu autonomije i mogućnosti sportskih organizacija da se udružuju u različite saveze, federacije, sindikate koji na raspolaganju imaju dispozitivnost pri kreaciji, implementaciji, korigiranju i shvaćanju pravila, za razliku od zakonskih i podzakonskih propisa koje su obvezni poštivati (Smokvina, 2017). Zakonodavac regulira pojedine sportske teme, dok određena sportska pitanja definiraju same sportske organizacije temeljem autonomnih sportskih izvora, no međutim, postoje i pojedina sportska pitanja koja se isprepleću u pogledu nadležnosti.

Autonomna nogometna pravila stvaraju nacionalni i međunarodni nogometni savezi, odnosno, Hrvatski nogometni savez (u nastavku teksta: HNS) na nacionalnoj razini te Union of European Football Associations (Unija europskih nogometnih asocijacija, u nastavku teksta: UEFA) te Fédération Internationale de Football Association (Međunarodna nogometna federacija, u nastavku teksta: FIFA) na međunarodnoj razini. HNS je osnovan 13. lipnja 1912. godine, a članstvo je potvrđeno 3. srpnja 1992. godine, nakon osamostaljenja neovisne Republike Hrvatske. HNS je član FIFA-e od 1941. godine, dok je u članstvo Uefe primljen dana 17. lipnja 1993. godine (HNS, 2023). HNS je dužan uskladiti svoja sportska pravila i opće akte (statut, pravilnike i odluke) sa sportskim pravilima međunarodnoga sportskoga saveza UEFA-e i FIFA-e jer su međunarodna pravila, pravila višega ranga i primjenjuju se u slučaju njihove neusklađenosti i distinkcije. UEFA je konfederacija sa sjedištem u Nyonu u Švicarskoj, koja okuplja 55 nacionalnih europskih nogometnih saveza s ciljem regulacije i promicanja europskoga nogometa u duhu jedinstva, solidarnosti, mira, razumijevanja i fair playa (UEFA, 2023). FIFA je najviša svjetska nogometna organizacija sa sjedištem u Zürichu u Švicarskoj u koju je udruženo šest konfederacija nogometnih saveza iz Azije, Australije i Oceanije, Afrike, Europe, Sjeverne, Središnje Amerike i Kariba te Južne Amerike (FIFA, 2023).

2. Teorijsko poimanje posredništva u nogometu

Najvažniji pravni i politički akt Republike Hrvatske jest Ustav koji u članku 69. stavku 5. propisuje obvezu države u promicanju tjelesne kulture i sporta (Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, broj 56/90, 135/97,08/98,113/00, 124/00, 28/01,41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14), ali pravo na sport nije izričito zajamčeno kao temeljno ljudsko pravo (Zlatović, 2021). Nakon Ustava koji se nalazi na vrhu piramidalne sheme nacionalnih izvora sportskoga prava, sljedi ga Zakon o sportu (Narodne novine, broj 141/22, u daljnjem tekstu: ZOS) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023. godine, a to je pravni propis koji regulira sportsko uređenje i

cjelokupni sustav sporta u Republici Hrvatskoj zajedno sa podzakonskim aktima u području sporta.

Važećim ZOS-om u trećem dijelu definirane su osobe u sustavu sporta, tako da se među fizičke osobe u sustavu sporta ubrajaju posrednici u sportu, uz sportaše, rekreativce, osobe koje obavljaju stručne poslove u sportu te službene osobe koje sudjeluju u organiziranju i vođenju sportskoga natjecanja. Člankom 26. ZOS-a data je afirmativna zakonska definicija tko se smatra posrednikom u sportu, odnosno, to je „osoba koja je prema pravilima nacionalnoga sportskog saveza ovlaštena obavljati poslove posredovanja i zastupanja prelaska sportaša ili trenera iz jednoga sportskoga kluba u drugi sportski klub ili poslove posredovanja i zastupanja između sportskih klubova“ te za navedenu uslugu ima pravo naplatiti određenu naknadu. Iz narečene definicije razvidno je kako opći akt nacionalnoga sportskoga saveza detaljno propisuje i određuje način te uvjete posredništva u sportu. Osim afirmativne definicije posrednika u sportu, zakonodavac je predvidio zapreku da osoba koja je, ili je bila posrednik, u istome sportu u posljednjih godinu dana, ne može u isto vrijeme biti i „osoba koja obavlja poslove upravljanja u sportskom klubu“ ni „član tijela, osoba ovlaštena za zastupanje te osoba ovlaštena za vođenje poslova prema odluci ovlaštenoga tijela ili na temelju općega akta sportskoga saveza u jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili sportske zajednice“ sukladno članku 112. stavak 2. i 113. ZOS-a.

Pravni okvir koji je značajan za teorijsko poimanje posredništva u nogometu čine i odredbe Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 141/22 i 156/22, u daljnjem tekstu: ZOO) kojim se među ostalim, reguliraju ugovorni odnosi, budući se posredništvo može vršiti na temelju valjanoga ugovora o zastupanju zaključenoga između posrednika i igrača, kluba, trenera, saveza ili lige kao klijenta.

3. Propisi koji reguliraju materiju posredništva u nogometu

Budući je zakonodavac propisao da nacionalni sportski savez mora donijeti i primjenjivati propis vezan uz posredništvo tako je HNS svoj opći akt, Pravilnik o posrednicima u nogometu usvojio je 8. rujna 2023. godine sa stupanjem na snagu osmoga dana od objave u službenom glasilu HNS-a, na temelju akta višega pravnoga ranga, FIFA-inog Pravilnika o nogometnim agentima koji je donesen u prosincu 2022. godine, a koji je stupio na snagu 9. siječnja 2023. godine s odgovdnim stupanjem na snagu pojedinih odredbi od 1. listopada 2023. godine. Iz samih naziva ovih općih akata vidljiva je neujednačenost u nazivima osoba koji se bave posredništvom, budući se te osobe na međunarodnoj razini smatraju nogometnim agentima, dok su u Republici Hrvatskoj to posrednici u nogometu, no za istaknuti je kako se pojmovi određuju u skladu sa Statutom FIFA-e i FIFA-inom Pravilniku o statusu i transferima igrača te se u međunarodnoj komunikaciji uvriježio termin nogometni agent. Također pravilnik HNS-a primjenjuje se isključivo na nacionalne transfere, ugovore o zastupanju bez međunarodnoga elementa i sklapanje prvoga profesionalnoga ugovora.

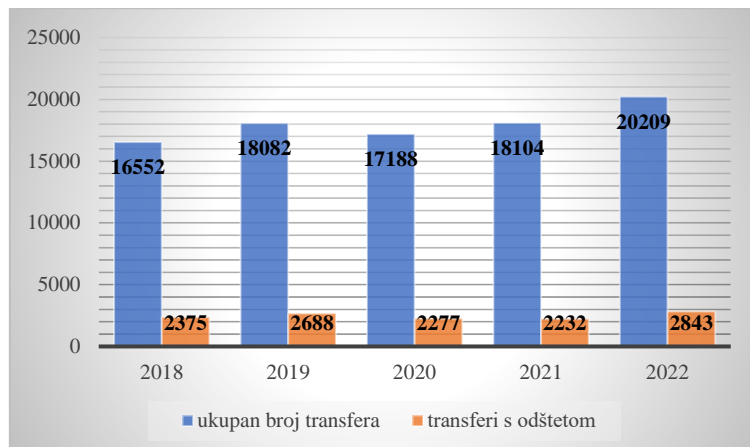
Posrednik u nogometu se utvrđuje kao fizička osoba koju je licencirala FIFA za obavljanje usluga nogometnoga agenta uključujući pregovaranje, komunikaciju te sve pripremne radnje i aktivnosti s ciljem zapošljavanja, registracije ili odjave igrača iz kluba ili jedinstvene lige, zapošljavanje trenera u klubu, ligi ili savezu članu, transfera igrača iz jednoga u drugi klub ili zaključenja ugovora o zaposlenju pojedinca (HNS Pravilnik o posrednicima u nogometu, 2023). Novina u FIFA Pravilniku o nogometnim agentima jest uvođenje obveznoga obrazovanja za zanimanje nogometnoga agenta uz podnošenje zamolbe za izdavanje licence nakon što osoba ispuni sve uvjete prihvatljivosti te položi pisani ispit i plati godišnju naknadu za licencu FIFA-i u roku od 90 dana od prolaska ispita. Pisani ispit se polaže u savezu članu kojega osoba navede u svojoj zamolbi na način da se ispituje znanje o važećim

nogometnim propisima s pitanjima koje pripremi FIFA, dok glavno tajništvo FIFA-e prethodno ispituje uvjete prihvatljivosti osobe koja je podnijela zamolbu sukladno članku 5. (FIFA Pravilnik o nogometnim agentima). Jednom izdana licenca vrijedi s neograničenim rokom trajanja pod uvjetom da posrednik u nogometu ispunjava zahtjeve za kontinuirani profesionalni razvoj te na temelju iste može pružati usluge posredništva klijentima diljem svijeta. Na službenim stranicama FIFA vidljiv je javni podatak o ukupnom broju od 5025 nogometnih agenata s važećom licencom FIFA-e (FIFA, 2023).

Usluge posredništva može obavljati onaj posrednik koji ima licencu FIFA-e i pod uvjetom da ima zaključen valjani ugovor o zastupanju s klijentom (igračima, klubom, trenerom, savezom, ligom). Međutim, klijentima nije ostavljena dispozitivnost odabira forme ugovora, već opći akt zahtijeva isključivo pisanu formu te minimalne uvjete pod kojima će ugovor proizvoditi pravne učinke ako su kumulativno ispunjene sve pretpostavke. U ugovoru moraju biti naznačene ugovorne stranke, vremenski rok trajanja ugovora, pravni odnos i priroda usluge posrednika, iznos posredničke naknade za obavljenu uslugu te naposljetku potpis ugovornih stranaka. Zahtjev općega akta da ugovor bude sklopljen u pisanom obliku važi i za sve kasnije izmjene i dopune ugovora, a iz cilja propisa proizlazi da posljedice nepostojanja ovako određenoga oblika proizvode ništetnost ugovora. FIFA nudi primjerak standardiziranoga ugovora o zastupanju iz čega se može izvesti zaključak kako je riječ o tipskom ugovoru u kojem jedna ugovorna strana predočuje drugoj unaprijed pripremljen nacrt ugovora kojim se redovito služi, ali je spremna dopustiti načelno odstupanje i pregovarati o budućim uvjetima ugovora (Crnić, 2012) što bi u ovom slučaju bile odredbe o pravnom odnosu i prirodi usluge posrednika. Novinama u općim aktima FIFA-e uvedeno je i ograničenje glede vremenskoga roka trajanja ugovora na razdoblje od dvije godine ukoliko ugovor sklapaju igrač ili trener te posrednik, dok takvog ograničenja nema ako su ugovorne strane posrednik u nogometu i klub, savez ili liga.

Za pruženu uslugu posrednik u nogometu ima pravo na naknadu koju podmiruje izravno klijent s iznimkom u slučaju kada klub, savez član ili liga plaćaju posredniku pod uvjetom da je igračeva ili trenerova godišnja naknada manja od 200.000 dolara bez uvjetnih plaćanja. Značajna promjena principa "klijent plaća" enormni je zaokret u dosadašnjoj praksi u mnogim zemljama u kojima klubovi plaćaju naknade agentima u ime igrača sljedom čega će takav princip imati značajan utjecaj na tržište koje uključuje veliki broj igrača koji zarađuju više od 200.000 dolara. Intencija uvođenja principa plaćanja klijenata uvjerenje je FIFA-e kako će doći do smanjenja naknada koje se plaćaju posrednicima, ali objektivno igrači mogu tražiti veće plaće kako bi im se nadoknadili eventualni dodatni izdatci što posljedično ima za rezultat daljnje sporove između posrednika i igrača. Posrednik u nogometu ima pravo na naknadu samo ako iznos naknade odgovara uslugama koje su jasno definirane u važećem ugovoru o zastupanju (HNS, Pravilnik o posrednicima u nogometu). Važna novina jest uvođenje gornje granice naknade koja se posredniku plaća za obavljanje pruženih usluga na tri posto provizije za igrača koji zarađuje iznad 200 tisuća dolara mjesečno samo na naknadu iznad tog iznosa odnosno 6 posto ukoliko je riječ o dvojnomo zastupanju (i igrača i kluba), a pet posto provizije za one igrače koji zarađuju ispod 200 tisuća mjesečno budući je namjera FIFA-e bila učiniti transferni sustav pravednijim i transparentnijim. Tako primjerice ako igračeva ukupna fiksna godišnja naknada iznosi 500.000 dolara, tada bi agent imao pravo na proviziju od 5 posto na prvih 200.000 i proviziju od 3 posto na preostalih 300.000 USD. FIFA na godišnjoj razini objavljuje dokument vezan uz evidentiranje transfera igrača, muškoga i ženskoga spola te profesionalaca i amatera pod nazivom Globalno izvješće o transferima. Za proteklu, 2022. godinu, FIFA je izložila podatke o rekordnom broju ostvarenih transfera u toj godini, naime obavljeno je ukupno 71.002 transfera od čega su 21.764 profesionalni transferi dok je 49.238 transfera amatera. Od 21.764 profesionalnih transfera udio transfera nogometaša je čak 93 % odnosno ukupno 20.209 transfera pri čemu su za 2843 transfera isplaćene odštete.

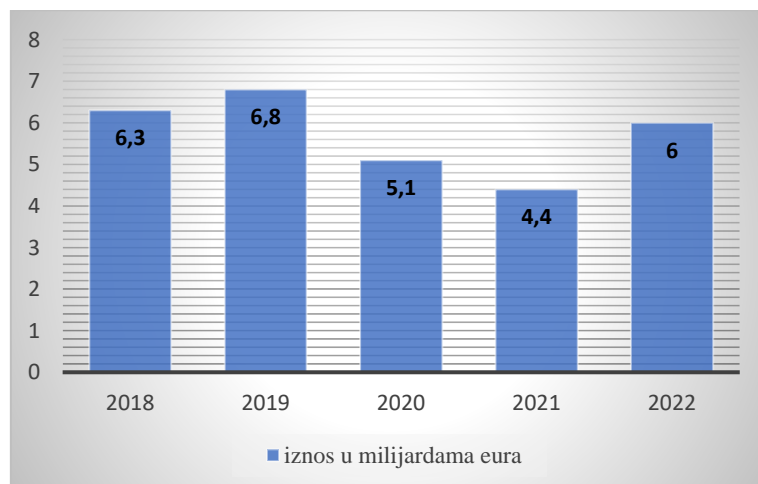
Graf 1. Broj transfere profesionalnih nogometaša od 2018.-2022.

Izvor: izradio autor prema podacima iz FIFA Globalnih izvješća o transferima od 2018.-2022.

Iz grafa broj 2. proizlazi činjenica kako su ukupni izdatci za odštete iz transfere profesionalnih nogometaša u 2022. godini iznosili 6 milijardi eura što predstavlja dvogodišnji pozitivni trend, ali je to još uvijek smanjeni iznos u odnosu na vrijeme prije nastupanja pandemija korona virusa.

Graf 2. Visina izdataka za odštete iz transfere profesionalnih nogometaša od 2018.-2022.

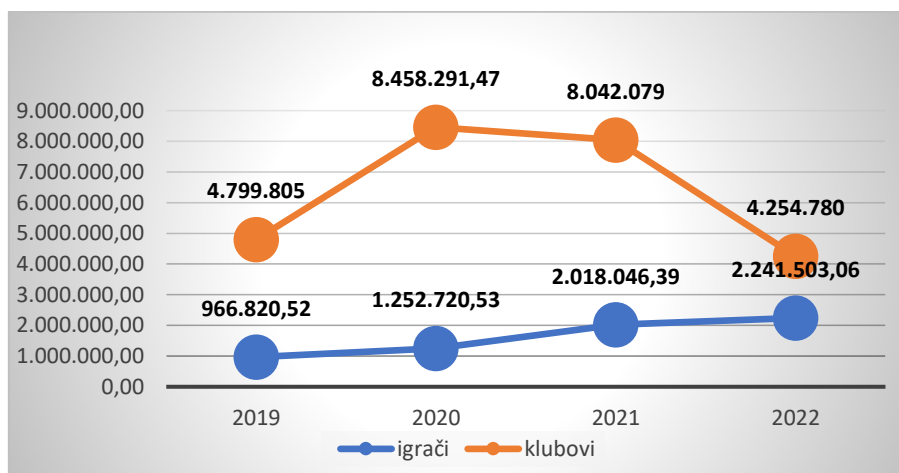

Izvor: izradio autor prema podacima iz FIFA Globalnih izvješća o transferima od 2018.-2022.

Komisija za rad s posrednicima Izvršnog Odbora HNS-a temeljem članka 16. Pravilnika o radu s posrednicima iz 2018. (HNS, Pravilnik o radu s posrednicima) bila je u obvezi u ožujku objaviti podatke registriranih posrednika, poslove u koje su sklopili te ukupan iznos svih isplaćenih naknada za proteklu godinu. Novina jest da će stupanjem na snagu novih pravilnika, FIFA biti tijelo koje će javno objavljivati sljedeće podatke: imena i prezimena svih posrednika u nogometu, klijente koje zastupa, usluge koje pruža svakom klijentu, eventualne sankcije koje mu budu izrečene te iznose plaćenih posredničkih naknada iz transakcija čime će apsolutno

doći do podizanje razine transparentnosti na višu razinu. Iz Odluka Komisije za rad s posrednicima za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2023. godine uočava se pozitivni trend u pogledu iznosa koje su igrači isplatili posrednicima u nogometu, dok su profesionalni klubovi Supersport Hrvatske nogometne lige (Hajduk, Rijeka, Dinamo, Istra 1911, Slaven Belupo, Lokomotiva, Gorica) najviši iznos isplatili u 2020. godini nakon koje sljedi negativni trend što proizlazi iz grafa broj 3. Raritet predstavlja NK Osijek, klub koji je u konstantnom vrhu hrvatskoga nogometa i igra europske utakmice, u navedenom razdoblju nije koristio uslugu registriranih posrednika te posljedično nije bio u obvezi isplatiti naknadu. Ukoliko se navedeni podatci o isplati posredničkih naknada hrvatskih nogometnih klubova uzmu u kontekst drugih europskih država, korištenje usluga posrednika pri prodaji igrača u hrvatskom nogometu su pri samome vrhu budući Republika Hrvatska ima i vrlo mali broj stanovnika, a osobiti obol u tome daje višegodišnji prvak GNK Dinamo koji ostvaruje impresivne transfere igrača.

Graf 3. Ukupan iznos naknada izražen u eurima koje su igrači/klubovi Supersport HNL isplatili posrednicima za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2023. godine

Izvor: izradio autor prema podacima iz Odluka Komisije za rad s posrednicima za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2023. godine

4. Zaključak

Revolucija koja je zahvatila djelatnost posrednika u nogometu temeljem odredbi novih općih akata FIFA-e na međunarodnoj te HNS-a na nacionalnoj razini stavlja klijenta koji traži uslugu posredništva odnosno zastupanja u prvi plan. Transparentniji i pravedniji transferni sustav trebao bi sniziti tržišnu moć posrednika, odnosno, smanjiti naknade koje klijenti plaćaju za obavljanje uslugu zastupanja. Formalno obrazovanje posrednika u nogometu jamči se polaganjem pisanoga ispita uz ispunjenje uvjeta prihvatljivosti te kontinuirani razvoj tijekom trajanja važeće licence FIFA-e slijedom čega osobe koje brinu o karijeri klijenta ne mogu biti „sumnjivi tipovi“ kako se često stvara medijska slika o posrednicima u nogometu. Uređenjem ugovornoga odnosa između posrednika i njihovih klijenata pisanim oblikom ugovora o zastupanju s točno određenim trajanjem istoga te ograničenjem visine posredničke naknade koja se isplaćuje po pruženoj usluzi dovodi do provedbe načela ravnopravnosti ugovornih stranaka. Posredničko poslovanje prema novim odredbama općih akata doživjelo je velike

promjene i tek ostaje za vidjeti kako će se moćni sustav posrednika prilagoditi na niže tarifne nagrade iz ugovora.

Literatura

1. Crnić, I. (2012). Zakon o obveznim odnosima, Organizator d.o.o., Zagreb 2012., str. 467-474.
2. Đurđević, N. (2018). Autonomija sporta – obaveznost sportskih pravila međunarodnih sportskih saveza na nacionalnom nivou, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 55., 2/2018., str. 289.- 306.
3. FIFA, 2023, <https://www.fifa.com/about-fifa/organisation/committees/>, [31.10.2023.]
4. FIFA Pravilnik o nogometnim agentima [https://hns.family/files/documents/27737/FIFA%20Football%20Agent%20Regulation%20s_HR_organized%20\(1\).pdf](https://hns.family/files/documents/27737/FIFA%20Football%20Agent%20Regulation%20s_HR_organized%20(1).pdf) [31.10.2023.]
5. FIFA Pravilnik o statusu i transferima igrača https://hns.family/files/documents/26369/FIFA%20Regulations%20on%20the%20Status%20and%20Transfer%20of%20Players,%20October%202022_16.11.2022_HR.pdf [31.10.2023.]
6. HNS, 2023, <https://hns.family/hns/o-nama/povijest/>, [31.10.2023.]
7. HNS, Komisija za rad s posrednicima, Odluka o objavi podataka o objavi poslovima u kojima su registrirani posrednici za razdoblje od 01.01.-31.12.2022. <https://hns.family/files/documents/27063/Odluka%20Komisije%20za%20rad%20s%20posrednicima%2001.01.%20%E2%80%93%2031.12.2022.pdf> [31.10.2023.]
8. HNS, Komisija za rad s posrednicima, Odluka o objavi podataka o objavi poslovima u kojima su registrirani posrednici za razdoblje od 01.01.-31.12.2021. <https://hns.family/files/documents/23701/Odluka%20Komisije%20za%20rad%20s%20posrednicima%2001.01.%20%E2%80%93%2031.12.2021.pdf> [31.10.2023.]
9. HNS, Komisija za rad s posrednicima, Odluka o objavi podataka o objavi poslovima u kojima su registrirani posrednici za razdoblje od 01.01.-31.12.2020. <https://hns.family/files/documents/20984/Odluka%20Komisije%20za%20rad%20s%20posrednicima%2001.01.2020.%20%E2%80%93%2031.12.2020.%20.pdf> [31.10.2023.]
10. HNS, Komisija za rad s posrednicima, Odluka o objavi podataka o objavi poslovima u kojima su registrirani posrednici za razdoblje od 01.01.-31.12.2019. <https://hns.family/files/documents/18881/Odluka%20Komisije%20za%20rad%20s%20posrednicima%2001.01.2019.%20%E2%80%93%2031.12.2019..pdf> [31.10.2023.]
11. HNS Pravilnik o posrednicima u nogometu <https://hns.family/files/documents/27738/Pravilnik%20o%20posrednicima%20u%20nogometu.pdf> [31.10.2023.]
12. HNS Pravilnik o radu s posrednicima <https://hns.family/files/documents/8872/Pravilnik%20o%20radu%20s%20posrednicima%20HNS%202018.pdf> [31.10.2023.]
13. Smokvina, V. (2017). Sports Law in Croatia, Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn,
14. UEFA, 2023, <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/what-uefa-does/>, [31.10.2023.]
15. Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, broj 56/90, 135/97,08/98,113/00, 124/00, 28/01,41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14

16. Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 141/22 i 156/22,
17. Zakon o sportu, Narodne novine, broj 141/22
18. Zlatović, D. (2021). Pravni okvir za strategijske dokumente razvoja sporta i sportske rekreacije u Republici Hrvatskoj, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. XXIX., str. 86. – 112.